

Nytt anbud Nordlandsekspressen og Helgelandspendelen

Høringsuttalelse fra Nesna kommune

Nesna er et sentralt knutepunkt for Nordlandsekspressen og Helgelandspendelen, og de to hurtigbåtrutene er av stor betydning for Nesna og det utstrakte samarbeidet i Nesna, Træna, Lurøy og Alstahaug. Alle avganger på begge rutene benyttes til arbeids- og skolereiser, helsereiser og handels- og fritidsreiser. Mange av de offentlige tjenestene er samkjørt mellom kystkommunene på Helgeland, og bedriftene på øyer og fastland får besøk av leverandører, kunder, teknikere og innleid arbeidskraft. Mange av oss som bor på kysten er ansatt i maritime næringer og offshore, yrker som krever mobilitet og representerer et betydelig transportbehov. En stor del av disse reisene foregår med Nordlandsekspressen og Helgelandspendelen, ofte i kombinasjon med fly, buss og tog. Den ledige kapasiteten benyttes av turister og andre tilreisende og bidrar til aktivitet i de mange øysamfunnene, og til fylkeskommunens billettinntekter.

Det er viktig å minne om dette mangfoldet av transportbehov, og at effektiviteten og de daglige avgangene er viktige årsaker til at alle disse gruppene velger hurtigbåttilbudet. Fylkeskommunen belyser også dette mangfoldet i avsnittet «samfunnsrolle og betydning» i høringsnotatet.

Om rutene

Det er bra at lørdagsruta på Nordlandsekspressen videreføres i ny anbudsperiode. Det er også bra at tilbudet Bodø – Svolvær forblir daglig, etter omfattende offentlig debatt om dette det siste året. Slik videreføres et sammenhengende tilbud på Nordlandskysten.

- Påliteligheten må bli høyere.

Innstillinger av andre årsaker enn været må bringes ned på et minimum. Gebyr for innstilte avganger må derfor settes vesentlig høyere enn det rederiet sparer på å innstille. Terskelen må senkes for å si opp kontrakten når rederiet leverer for dårlig.

Dagens gebyr på 20 000 kr for å innstille en inntil 5 timer lang rutetur er åpenbart for lavt. Det har de siste årene vært mange innstillinger på grunn av mannskapsmangel.

- Informasjon om avvik må bli bedre.

Ansvar for informasjonen flyttes fra rederiet til fylkeskommunen, og fylkeskommunen må også ta en rolle for å sikre at mest mulig gjøres for å ivareta folks reisebehov i en avvikssituasjon (buss for båt, venting for å ivareta korrespondanser osv.). Dagens informasjon er ofte for sen, uklart formulert, mangler informasjon om alternativ reisemåte og etterlater generelt et lite profesjonelt inntrykk. Det burde legges inn i app når ruter blir kansellert da ikke alle mottar varsler om dette. Når ruter blir kansellert burde man dessuten få melding om refundert billett automatisk.

De som har kjøpt billett må få beskjed om avvik. I dag er det bare de som har registrert seg per rute for å motta varsler, som får beskjed.

- Kveldsrute til Nesnaøyene i korrespondanse med NEX1

Gode forbindelser til og fra disse to hovedrutene til sjøs sikrer grunnlaget for rutene og bidrar til å skape livsgrunnlag på kysten. For Nesnas vedkommende er korrespondansen med ferja til Hugla, Handnesøya og Tomma den viktigste. Nesnaøyene må sikres et kveldstilbud i korrespondanse med Nordlandsekspressen.

- Sommertilbudet

Nesna kommune er fornøyde med at sommerruta Sandnessjøen – Træna opprettholdes, med de premissene det legger for at hele sommertilbudet Sandnessjøen – Træna – Myken – Bodø videreføres. De utvidede sommerrutene i Nordlandsekspressen er et populært tilbud, og er de hurtigbåtrutene som gir høyest dekningsgrad. Det er behov for sommertilbudet også på helg, og ettersom inntektene er høye er det et billig tiltak.

I dagens kontrakt for Nordlandsekspressen har Steigen og Hamarøy en ekstra dagrute i juni, juli og august. Det er av stor betydning for folk og næringsliv i Nord-Salten og må innarbeides i anbudet. Rutetilbudet utføres av et fartøy som ellers ligger uvirksomt i Bodø, og **Jfr. rapport utarbeidet for NHO, SR,PO,XXXXXXXX er inntektene høyere enn marginalkostnaden.**

- Trænfjorden

Nesna kommune viser til at Nordlandsekspressen og Helgelandspendelen samles i ett anbud. Fartøyskravene for hoved- og reservefartøy til Træna vil etter Nesna kommunes mening være avgjørende for hvor vellykket en slik samordning blir. Samordningen gir mulighet til å stille krav som sikrer enda bedre betjening av Trænfjorden/ Helgelandspendelen enn i dag, i og med at NEX-fartøyene har sertifikat for større bølgehøyde enn dagens reservefartøy i Helgelandspendelen. Fartøyene kan ikke tillates disponert slik at Helgelandspendelen betjenes med mindre sjøsterke fartøy.

- Gode korrespondanser styrker båtrutene

Det er viktig at bussrutene gjennomgås samtidig som båtrutene legges. Ettersom oppstarts- og utlysningdatoene sammenfaller mellom buss og båt i området denne gangen, er det gode muligheter for å perfektionere samspillet. Nesna benyttes som korrespondansepunkt for flere ruteavganger allerede. Effektive og pålitelige korrespondanser mellom båt og buss på Nesna og i Stokkvågen, og mer bruk av Utskarpen som omstigningspunkt, vil skape bedre forbindelser mellom kysten og regionsenteret Mo i Rana. Når hurtigbåten ikke går ut til Onøy, Sleneset, Lovund og Træna, burde det settes inn buss til Nesna fra Stokkvågen slik at man kommer hjem

med fergen. Effektiv omstigning mellom båt og buss på Nesna kan også til en viss grad kompensere for de manglende bussforbindelsene mellom Sandnessjøen og Mo i Rana.

Nesna kommune viser for øvrig til Polarsirkelrådet og Visit Helgelands innspill om tilbudet mellom den nye flyplassen på Mo i Rana og Helgelandskysten.

- Lang kontrakt

Nesna kommune ber fylkesrådet lyse ut en langvarig kontrakt, primært fordi det gir trygghet og stabilitet for tilbudet, men også fordi det gir en lavere pris for fylkeskommunen. Bedre økonomi for fylkeskommunen gir mindre press på rutetilbudet. Det er et betydelig gode for kommuner, næringsliv og innbyggere, som tidvis har brukt mye tid på å kjempe for å beholde tilbud, tid som i stedet burde vært brukt på å utvikle bedrifter og samfunn.